

**PRZEWÓZ DROGOWY TOWARÓW
NIEBEZPIECZNYCH**

**KOMENTARZ
do nowelizowanej
Umowy europejskiej dotyczącej
międzynarodowego przewozu
drogowego towarów
niebezpiecznych (ADR)**

Warszawa, 2005 r.

Autor - Krzysztof Grzegorzczak

WSTĘP

Po dokonanej w roku **2001** restrukturyzacji oraz po wprowadzeniu obszernej serii zmian merytorycznych w roku **2003**, Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR)^{*/} przechodzi obecnie kolejną nowelizację. Termin wejścia w życie nowej wersji umowy - „**ADR 2005**” ustalono na dzień 1 stycznia 2005 r., przy zachowaniu zwyczajowego sześciomiesięcznego okresu przejściowego (w celu przygotowania innych wersji językowych). W ten sposób przez pół roku, tj. do dnia 30 czerwca 2005 r. możliwe jest stosowanie obu wersji przepisów (ADR 2003 i 2005).

Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie tych istotnych zmian do Umowy ADR, które dotyczą największej liczby adresatów przepisów, tj. nadawców i przewoźników towarów niebezpiecznych. Przedstawiony przegląd nowych regulacji nie zawiera szczegółowego komentarza do zmian wprowadzonych w wąskich, specjalistycznych dziedzinach (np. w zakresie konstrukcji i badania opakowań, cystern i pojazdów), które ze względu na wysoki stopień szczegółowości wymagają sięgnięcia do tekstów źródłowych.

UWAGA: Zawarte w niniejszym opracowaniu opisy zmian do poszczególnych części (1-9) Umowy ADR przygotowano na podstawie dokumentów Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ^{**/}. Cytowane fragmenty nowych tekstów wyróżnione zostały szarym kolorem i innym krojem czcionki (kursywą). Ich tłumaczenie na język polski, jakkolwiek dokonane z największą starannością, ma wyłącznie charakter informacyjny.

^{*/} Tekst jednolity wg stanu prawnego na dzień 1 stycznia 2001r. opublikowano w Dz.U. z roku 2002 Nr 194, poz. 1629, a zmiany wprowadzone w roku 2003 w Dz.U. z roku 2003 Nr 207, poz. 2013 i 2014.

^{**/} Dokumenty EKG ONZ nr: TRANS/WP.15/172 Annex 1, TRANS/WP.15/174/Add.1 TRANS/WP.15/AC.1/94/Add.1-Add.7 oraz TRANS/WP.15/176 Add. 1 (tekst jednolity zmian zawarty jest w dokumentach: TRANS/WP.15/178, TRANS/WP.15/178/Add.1 i TRANS/WP.15/178/Corr.1).

ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH ZMIAN DO UMOWY ADR wchodzących w życie w dniu 1 stycznia 2005 r.

CZĘŚĆ 1: Przepisy ogólne

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części polegają na dodaniu wymagań w zakresie ochrony ładunku („security”), ustaleniu nowych zasad przedłużania ważności świadectwa przeszkolenia doradcy ds. bezpieczeństwa, modyfikacji definicji, zniesieniu możliwości używania „starych” nalepek ostrzegawczych (bez numerów klas) oraz wprowadzeniu okresu przejściowego dla szkolenia kursowego kierowców pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, przewożących towary niebezpieczne w ilościach wymagających oznakowania pojazdów.

¶ Celem wymagań dotyczących ochrony ładunku (nowy dział 1.10 ADR) jest zminimalizowanie ryzyka związanego z użyciem towarów niebezpiecznych do umyślnych działań przestępczych wymierzonych przeciwko porządkowi publicznemu, w szczególności:

- **kradzieży środków transportu** przewożących towary niebezpieczne w celu użycia ich w zamachach terrorystycznych (np. cystern z paliwami ciekłymi lub gazami palnymi);
- **kradzieży przewożonych towarów** niebezpiecznych i nielegalnego ich użycia (np. materiałów wybuchowych); oraz
- **zamachów** na środki transportu (np. na zaparkowane pojazdy).

Ochrona ładunku powinna być realizowana przez wszystkich uczestników przewozu, ze szczególnym wskazaniem nadawcy i przewoźnika, a działania w tej sferze obejmują:

- **ogólne środki bezpieczeństwa**, takie jak identyfikacja kierowcy i przewoźnika przez nadawcę oraz ochrona miejsc załadunku, składowania i rozładunku; w przepisach drogowych wprowadzono obowiązek utrzymywania przez właściwe władze aktualizowanej bazy danych o kierowcach, którzy ukończyli szkolenia w zakresie ADR;
- **szkolenie osób** zaangażowanych w transport towarów niebezpiecznych (w tym celu odpowiednio uzupełniono zakresy szkolenia tych osób);
- **szczególne środki bezpieczeństwa wobec towarów dużego ryzyka.**

W przypadku przewozów drogowych dwa pierwsze z wymienionych działań dotyczą wszystkich towarów, dla których wymagane jest oznakowanie jednostki transportowej tablicami barwy pomarańczowej

(gdy ilości towarów są większe od limitów podanych w podrozdziale 1.1.3.6 ADR). Nowością w zakresie zastosowanych wyłączeń jest przyporządkowanie limitów - używanych dotąd jedynie w przypadku sztuk przesyłki - również do przewozu w cysternach i luzem. Trzecie działanie obejmuje w głównej mierze przygotowanie tzw. „planów ochrony”, które powinny zawierać m.in.:

- podział obowiązków dotyczących ochrony ładunków;
- rejestry towarów dużego ryzyka;
- wykaz operacji transportowych;
- zastosowane środki ochrony;
- procedury raportowania o zagrożeniach;
- procedury okresowej weryfikacji i nowelizacji planów;
- środki ochrony informacji zawartych w planach; oraz
- środki ochrony informacji o wykonywanych operacjach transportowych.

„1.10.5 Wykaz towarów niebezpiecznych dużego ryzyka

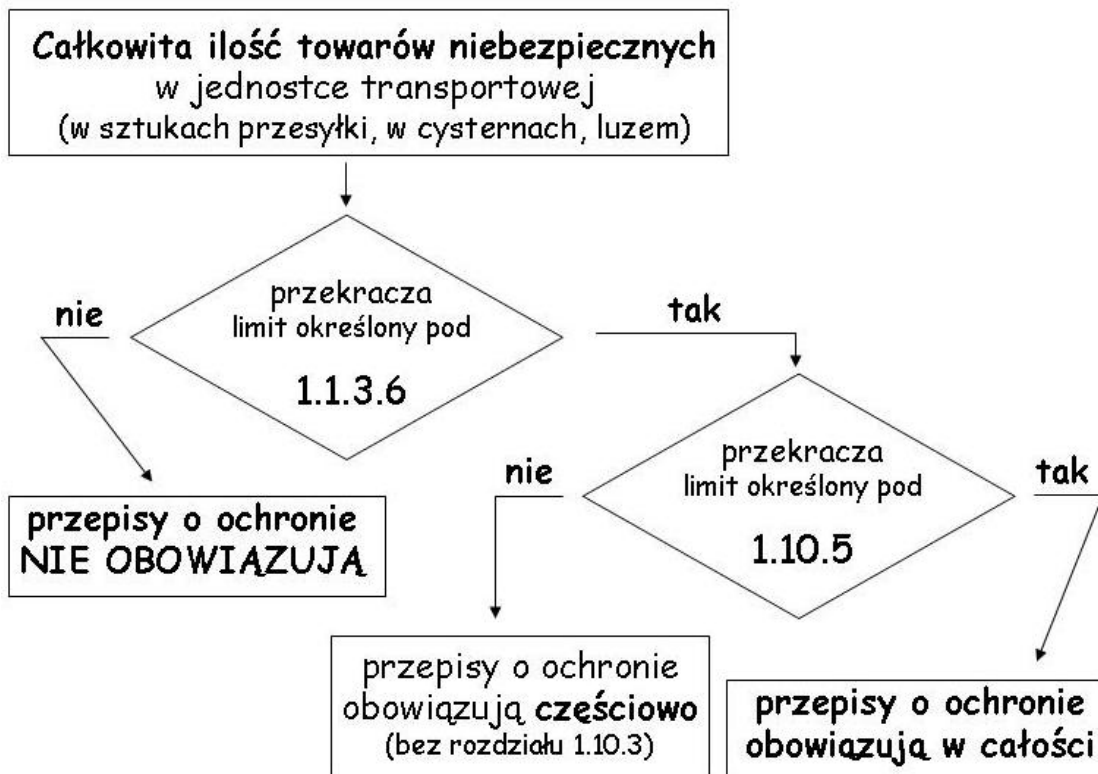
(za towary niebezpieczne dużego ryzyka uważa się towary wymienione w wykazie, przewożone w ilościach większych niż podane)

Klasa	Podklasa	Materiał lub przedmiot	Ilość		
			Cysterna (l)	Luzem (kg)	Sztuki przesyłki (kg)
1	1.1	materiały i przedmioty	a	a	0
	1.2	materiały i przedmioty	a	a	0
	1.3	materiały i przedmioty grupy zgodności C	a	a	0
	1.5	materiały i przedmioty	0	a	0
2		gazy palne (kod klasyfikacyjny F)	3000	a	b
		gazy trujące (kody klasyfikacyjne zawierające litery T, TF, TC, TO, TFC lub TOC) z wyłączeniem aerozoli	0	a	0
3		materiały ciekłe zapalne I i II grupy pakowania	3000	a	b
		materiały wybuchowe odczulone	a	a	0
4.1		materiały wybuchowe odczulone	a	a	0
4.2		materiały I grupy pakowania	3000	a	b

4.3		materiały I grupy pakowania	3000	a	b
5.1		materiały ciekłe utleniające I grupy pakowania	3000	a	b
		nadchlorany, azotan amonowy oraz nawozy na bazie azotanu amonowego	3000	3000	b
6.1		materiały trujące I grupy pakowania	0	a	0
6.2		materiały zakaźne kategorii A	a	a	0
7		materiały promieniotwórcze	3000 A ₁ (materiał w specjalnej postaci) lub odpowiednio 3000 A ₂ , w sztukach przesyłki typu B lub typu C		
8		materiały żrące I grupy pakowania	3000	a	b

^a Nie dotyczy.

^b Nie są uważane za towary niebezpieczne dużego ryzyka bez względu na ilość.”

Rys. 1-1 Stosowanie wyłączeń w zakresie wymagań działu 1.10 ADR.

Wśród przepisów rozdziału 1.10.3 (odnoszącego się wyłącznie do towarów dużego ryzyka) zwraca uwagę wymaganie (1.10.3.3) dotyczące ochrony fizycznej pojazdów i ładunków. Z treści przepisu, a także z zamieszczonej pod nim uwagi, nie wynika jednak konieczność instalowania w pojazdach nowych urządzeń lub śledzenia ich w czasie przewozu.

„1.10.3.3 W przypadku pojazdów przewożących towary niebezpieczne dużego ryzyka (patrz tabela 1.10.5) powinny być zastosowane urządzenia, układy lub działania skutecznie zapobiegające kradzieżom tych pojazdów i ich ładunku. Zastosowane środki nie powinny utrudniać prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej.

UWAGA: W przypadku gdy jest to wskazane, a odpowiednie urządzenia zostały już wcześniej zainstalowane, do monitorowania towarów niebezpiecznych dużego ryzyka (patrz Tabela 1.10.5) powinny być użyte systemy telemetryczne lub inne metody lub urządzenia służące do śledzenia przemieszczania tych towarów.”

2 W rozdziale 1.2.1 dokonano modyfikacji i uzupełnień definicji używanych we wszystkich częściach Umowy ADR. Dodano nowe definicje, w tym dotyczące dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL elastycznych), kontenerów do przewozu luzem oraz „Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Produktów Chemicznych - GHS”.

3 Dokonano zmiany przepisu 1.1.3.6.2 zawierającego wykaz wymagań, które nie obowiązują w przypadku przewozu towarów niebezpiecznych w sztukach przesyłki (materiały opakowane lub przedmioty bez opakowań) w ilościach nie większych niż podane w tabeli pod 1.1.3.6.3 (ilości odpowiadające tzw. „kategorii transportowej” wskazanej cyfrą 0, 1, 2, 3 lub 4 w kolumnie (15) wykazu towarów w dziale 3.2, odnoszące się do całej jednostki transportowej tj. pojazdu samochodowego wraz z przyczepą). Zmiany polegają na dodaniu do listy wyłączeń przepisów 1.10 (ochrona), a do listy wymagań pozostających w mocy również w przypadku przewozu małych ilości - przepisu 8.3.3 (zakaz otwierania sztuk przesyłki przez załogę pojazdu - odpowiednik przepisu 7.5.7.3) i 8.3.5 (zakaz palenia w czasie manipulowania ładunkiem - odpowiednik przepisu 7.5.9). Uzupełnienie listy wymagań wynika z konieczności utrzymania zgodności pomiędzy częściami 7 i 8 ADR (w obu częściach występują te same wymagania).

4 Zmieniono zasady przedłużania ważności świadectwa przeszkolenia doradcy ds. bezpieczeństwa modyfikując odpowiednio przepis 1.8.3.16. Skutkiem nowej regulacji będzie ograniczenie wymagań obowiązujących osoby posiadające już świadectwo jedynie do uproszczonego egzaminu (bez konieczności rozwiązania zadania - ćwiczenia praktycznego).

„1.8.3.16.1 Świadectwo jest ważne przez pięć lat. Okres ważności świadectwa powinien być przedłużony o kolejne pięć lat licząc od daty upływu jego ważności, jeżeli w ciągu roku poprzedzającego tę datę posiadacz świadectwa zdał wymagany egzamin. Egzamin powinien być zatwierdzony przez właściwą władzę.

1.8.3.16.2 Celem egzaminu jest upewnienie się, że posiadacz świadectwa dysponuje wiedzą niezbędną do wykonania obowiązków doradcy określonych pod 1.8.3.3. Zakres wymaganej wiedzy określony jest pod 1.8.3.11 (b) i powinien zawierać zmiany do przepisów wprowadzone po dacie uzyskania ostatniego świadectwa. Egzamin powinien być przeprowadzony i nadzorowany na zasadach określonych pod 1.8.3.10 i 1.8.3.12 do 1.8.3.14. Jednakże, posiadacze świadectw nie są zobowiązani do rozwiązania ćwiczenia praktycznego określonego pod 1.8.3.12 (b).”

5 Poprawiono redakcję wprowadzonego w roku 2003 przepisu 1.1.4.2.2 umożliwiającego wykorzystanie w transporcie drogowym dokumentów stosowanych w transporcie morskim i lotniczym. Nowe brzmienie usuwa wątpliwości dotyczące stosowania zapisów w dokumencie przewozowym wymaganych Umową ADR (np. na podstawie przepisu szczególnego 645 działu 3.3), a niewymaganych w transporcie morskim i lotniczym.

„1.1.4.2.2 W przypadku przewozu w łańcuchu transportowym zawierającym przewóz morski lub lotniczy, informacje wymagane na podstawie przepisów 5.4.1, 5.4.2 oraz przepisów szczególnych działu 3.3 mogą być zastąpione przez dokument przewozowy i informacje wymagane odpowiednio na podstawie Kodeksu IMDG lub Instrukcji Technicznych ICAO. Jeżeli na podstawie ADR wymagane są dodatkowe informacje, to powinny być one odpowiednio podane w dokumencie przewozowym.”

6 W dziale 1.6 dodano niezbędne przepisy przejściowe związane z obecną nowelizacją Umowy ADR. W pierwszej kolejności zmieniono odpowiednio przepis ogólny 1.6.1.1 wprowadzając tą drogą sześciomiesięczny okres przejściowy dla wersji ADR 2005.

„1.6.1.1 O ile nie postanowiono inaczej, materiały i przedmioty ADR mogą być przewożone do dnia 30 czerwca 2005 r. zgodnie z przepisami ADR obowiązującymi do dnia 31 grudnia 2004 r.”

Poprzez zmianę daty w przepisie 1.6.1.2 (z 31 grudnia 1998 r. na 31 grudnia 2004 r.) uniemożliwiono dalsze używanie nalepek ostrzegawczych nieodpowiadających wzorom wprowadzonym w roku 2001 w zrestrukturyzowanej wersji Umowy ADR. Oznacza to w praktyce, że nalepki, które nie zawierają w dolnych narożach właściwych numerów klas, nie będą mogły być używane po dniu 30 czerwca 2005 r. (np. w przypadku gazów palnych niedopuszczalne będzie użycie nalepki bez numeru klasy lub z numerem „3”).

Rys. 1-3 Przykład zróżnicowania nalepek oznaczających zagrożenie pożarem w przypadku gazów palnych (nalepki z lewej z numerem klasy „2”) i materiałów ciekłych zapalnych (nalepki z lewej z numerem klasy „3”).

Wśród pozostałych przepisów działu 1.6 należy wskazać nowy podrozdział 1.6.1.6, gdzie wprowadzono dwuletni okres przejściowy dotyczący szkolenia kursowego kierowców pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, przewożących towary niebezpieczne w ilościach wymagających oznakowania pojazdów. W ten sposób, pomimo zmian wprowadzonych do części 8 ADR (patrz komentarz do zmian w części 8 - przepis 8.2.1.1), kierowcy, o których mowa, będą mogli do końca 2006 roku wykonywać przewozy bez posiadania zaświadczenia ADR (o ukończeniu szkolenia kursowego).

„1.6.1.6 Wymagania określone pod 8.2.1 mają zastosowanie do kierowców pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nie większej niż 3,5 tony od dnia 1 stycznia 2007 r. Niniejszy przepis przejściowy nie ma zastosowania do kierowców, o których mowa pod 8.2.1.3 i 8.2.1.4.”

Utrzymano - wprowadzony do wydania ADR 2003 - przepis przejściowy dotyczący wyposażenia pojazdów w gaśnice. Przepis ten ma zastosowanie do wszystkich pojazdów wchodzących w skład jednostek transportowych, niezależnie od daty i miejsca ich rejestracji.

„1.6.5.6 Jednostki transportowe wyposażone w gaśnice zgodnie z przepisami podanymi pod 8.1.4 obowiązującymi do dnia 31 grudnia 2002r. mogą być nadal używane do dnia 31 grudnia 2007 r.”

CZĘŚĆ 2: Klasyfikacja

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą zasad klasyfikacji odpadów, definicji grup pakowania w klasie 3, wykazów pozycji grupowych towarów w różnych klasach oraz redakcji przepisów dotyczących materiałów zakaźnych.

1 W rozdziale 2.1.3 zawierającym wymagania w zakresie klasyfikacji towarów niewymienionych z nazwy w tabeli głównej w dziale 3.2 (włącznie z roztworami i mieszaninami, takimi jak preparaty i odpady), wprowadzono kontrowersyjny przepis 2.1.3.9^{1/} umożliwiający automatyczne (brak kryteriów) zaliczanie niektórych odpadów do następujących pozycji w klasie 9:

- UN 3077 materiał zagrażający środowisku, stały, i.n.o., lub
- UN 3082 materiał zagrażający środowisku, ciekły, i.n.o.

„2.1.3.9 Odpady, które nie spełniają kryteriów klasyfikacyjnych określonych dla klas od 1 do 9, ale które objęte są Konwencją Bazylejską o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych^{2/}, mogą być przewożone pod pozycjami UN 3077 lub UN 3082.”

Należy podkreślić, że cytowany przepis odnosi się do odpadów, które **nie są materiałami niebezpiecznymi** w rozumieniu przepisów ADR, gdyż nie spełniają kryteriów dla zaliczenia ich do którejkolwiek z klas. W tej sytuacji możliwy jest przewóz na takich samych warunkach, pod tymi samymi nazwami i numerami UN, odpadów spełniających kryteria określone w klasie 9 i odpadów niespełniających tych kryteriów.

2 W klasie 3 zmieniono definicje grup pakowania zestawiając podstawowe kryteria podziału (temperaturę zapłonu i temperaturę początku wrzenia) w prostej tabeli (przepis 2.2.3.1.3).

„2.2.3.1.3 (...)

Grupa pakowania	Temperatura zapłonu (tygiel zamknięty)	Temperatura początku wrzenia
I	--	≤ 35 °C
II ^a	< 23 °C	> 35 °C
III ^a	≥23 °C ≤ 61 °C	> 35 °C

^a Patrz także 2.2.3.1.4.

^{1/} Znajdująca się dotychczas pod tym samym numerem podrozdziału „Tabela pierwszeństwa zagrożeń” została przeniesiona do podrozdziału 2.1.3.10 (powołania tej tabeli występujące w tekście ADR zostały odpowiednio zmienione).

^{2/} Opublikowana w Dzienniku Ustaw RP Nr 19 z roku 1995, poz. 88 i 89.

2.2.3.1.3 (cd.) W przypadku materiału ciekłego charakteryzującego się zagrożeniem (zagrożeniami) dodatkowym (dodatkowymi), należy wziąć pod uwagę grupę pakowania określoną na podstawie tabeli podanej powyżej oraz natężenie zagrożenia (zagrożeń) dodatkowego (dodatkowych); następnie należy określić klasyfikację i grupę pakowania zgodnie z tabelą pierwszeństwa zagrożeń podaną pod 2.1.3.10.”

③ W wykazach pozycji grupowych różnych klas (w tzw. „drzewach decyzyjnych” podanych w podrozdziałach 2.2./nr klasy/.2) pojawiły się nowe nazwy towarów, które umieszczono w podgrupach wydzielonych na podstawie kodów klasyfikacyjnych z zachowaniem następującej kolejności:

- pozycje ogólne inne niż „inaczej nie określone” („i.n.o.”);
- pozycje szczegółowe i.n.o.
- pozycje ogólne i.n.o.

Poniżej podano przykłady nowych pozycji grupowych wprowadzonych do klas 2, 3 4.1, 4.2, 4.3, 6.1 i 9.

Klasa	Kod klasyfikacyjny	Numer UN, nazwa i opis
2	6A	2857 URZĄDZENIA CHŁODNICZE, zawierające niepalne, nietrujące gazy lub roztwory amoniaku (UN 2672) <i>Uwaga: pozycja o tym samym numerze UN występująca w poprzedniej wersji Umowy ADR (wydanie 2003) obejmowała jedynie urządzenia zawierające gazy skroplone lub roztwory amoniaku.</i>
3	D	3379 MATERIAŁ WYBUCHOWY ODCZULONY, CIEKŁY, I.N.O.
4.1	D	3380 MATERIAŁ WYBUCHOWY ODCZULONY, STAŁY, I.N.O.
4.2	S5 (nowy kod klasyfikacyjny)	3391 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, STAŁY, PIROFORYCZNY
		3392 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, CIEKŁY, PIROFORYCZNY
		3400 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, STAŁY, SAMONAGRZEWAJĄCY SIĘ

4.3	WF1	3399 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, CIEKŁY, REAGUJĄCY Z WODĄ, ZAPALNY
	WF2	3396 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, STAŁY, REAGUJĄCY Z WODĄ, ZAPALNY
	WS	3396 MATERIAŁ METALOORGANICZNY, STAŁY, REAGUJĄCY Z WODĄ, SAMONAGRZEWAJĄCY SIĘ
6.1	T1	3381 MATERIAŁ TRUJĄCY DROGĄ ODDECHOWĄ, CIEKŁY, I.N.O. o toksyczności inhalacyjnej mniejszej lub równej 200 ml/m ³ , charakteryzujący się stężeniem pary nasyconej większym lub równym 500 LC ₅₀ 3382 MATERIAŁ TRUJĄCY DROGĄ ODDECHOWĄ, CIEKŁY, I.N.O. o toksyczności inhalacyjnej mniejszej lub równej 1000 ml/m ³ , charakteryzujący się stężeniem pary nasyconej większym lub równym 10 LC ₅₀
9		2315 DWUFENYLE POLICHLOROWANE, CIEKŁE 3432 DWUFENYLE POLICHLOROWANE, STAŁE <i>Uwaga: w poprzedniej wersji Umowy ADR (wydanie 2003) występowała tylko jedna pozycja grupowa - „2315 dwufenyle polichlorowane” obejmująca materiały ciekłe i stałe.</i>

4 W ramach procesu dostosowywania Umowy ADR do „Zaleceń ONZ dotyczących transportu towarów niebezpiecznych^{3/}” dokonano gruntownej nowelizacji rozdziału 2.2.62 (klasyfikacja materiałów zakaźnych). Materiały zakaźne zostały podzielone na dwie kategorie:

- **kategorię A** obejmującą materiały mogące powodować stały uszczerbek na zdrowiu, chorobę śmiertelną lub zagrażającą życiu (w rozdziale 2.2.62 podano zestawienia takich materiałów); oraz
- **kategorię B** obejmującą pozostałe materiały zakaźne klasy 6.2.

^{3/} „United Nations Recommendations on Transport of Dangerous Goods” wydanie trzynaste - dok. ONZ nr ST/SG/AC.10/Rev.13 z 2003 r.

CZĘŚĆ 3: Wykaz towarów niebezpiecznych, przepisy szczególne oraz wyłączenia dotyczące towarów niebezpiecznych pakowanych w ilościach ograniczonych

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą wykazu towarów niebezpiecznych w dziale 3.2 (korekty i uzupełnienia), przepisów szczególnych podanych (dział 3.3) oraz wyłączeń dla sztuk przesyłki zawierających małe ilości towarów niebezpiecznych (kody „LQ” w dziale 3.4).

¶ Podobnie jak przy poprzedniej nowelizacji (w wersji 2003 ADR) dokonano szeregu zmian i uzupełnień w wykazie towarów niebezpiecznych (tabela A w dziale 3.2). Polegają one na rozbudowaniu istniejących pozycji lub dodaniu nowych (głównie ze względu na zróżnicowanie materiałów wg ich stanu skupienia), a także na wprowadzeniu licznych korekt kodów wymagań przewozowych, np.:

- we wszystkich pozycjach, do których przyporządkowano kody „LQ20” lub „LQ21”, zostały one zastąpione kodem „LQ0” oznaczającym brak możliwości skorzystania ze zwolnień w przypadku przewozu towarów opakowanych w małych ilościach;
- dla wszystkich gazów klasy 2, z wyjątkiem UN 1002, 1043, 1044, 1057, 1950, 2037, 2073, 2857, 3150, 3164, 3167, 3168, 3169, 3318 i 3358, wprowadzono do kolumny (18) nowy przepis CV36 nakazujący umieszczanie napisów ostrzegawczych na drzwiach skrzyni ładunkowej w przypadku przewozu tych materiałów pojazdem (kontenerem) zamkniętym bez wentylacji (patrz również komentarz do zmian w części 7); w konsekwencji dotychczasowy przepis dotyczący zapewnienia wentylacji przy przewozie gazów w naczyniach (przepis V7 w kolumnie (16) wykazu) został we wszystkich przypadkach wykreślony;
- w przypadku przewozu materiałów i przedmiotów klasy 9 zniesiony został obowiązek stosowania pojazdów zamkniętych lub krytych oponczą (we wszystkich odpowiednich przypadkach wykreślono przepis V1 z kolumny (16) wykazu towarów);
- w pozycji UN 1203 paliwo silnikowe wprowadzono do kolumny (6) nowy przepis szczególny „243” nakazujący zaliczanie do tej pozycji wszystkich benzyn (bez względu na ich lotność) używanych jako paliwa do silników o zapłonie iskrowym;
- po raz pierwszy zezwolono na przewóz materiałów wybuchowych klasy 1 w cysternach (przenośnych); wyjątek ten dotyczy materiałów o numerach UN 0331 i 0332, dla których podano kod cysterny (T1) w kolumnie (10) wykazu towarów niebezpiecznych.

2 Spośród zmian wprowadzonych do działu 3.3 („Przepisy szczególne”) należy wyróżnić następujące:

- nowy przepis „201” dotyczący zapalniczek gazowych i pojemników do ich napełniania (UN 1057), uzupełniony odesłaniem do ogólnej instrukcji P002, zastąpił dotychczasową instrukcję pakowania P205; dodatkowo, na podstawie nowego przepisu szczególnego („RR5” - patrz komentarz do zmian w części 4) zwiększono do 10 kg brutto limit zwolnień dla opakowań zawierających UN 1057;
- zmieniono treść przepisu „636” umożliwiając istotne zwolnienie z rygorów ADR przewozu zużytych baterii litowych (zbieranymi jako odpady wraz z innymi bateriami); niniejsza zmiana pozostaje w ścisłym związku z nową instrukcją pakowania P903b (patrz komentarz do zmian w części 4);
- ponownie zmieniono przepis szczególny „640” dotyczący materiałów o tych samych numerach UN, nazwach i grupach pakowania, dla których ustalono odmiennie wymagania przewozowe ze względu na zróżnicowanie prężności par lub lepkości; ograniczono zakres przedmiotowy tego przepisu jedynie do przewozu w cysternach;

„640 Właściwości fizyczne i techniczne opisane w kolumnie (2) tabeli A w dziale 3.2 determinują dobór różnych kodów cystern ADR przeznaczonych do przewozu materiałów zaliczonych do tych samych grup pakowania.

W celu zidentyfikowania właściwości, o których mowa, w odniesieniu do materiału przewożonego w cysternie ADR, i tylko w tym przypadku, w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony dodatkowo następujący zapis:

„Przepis szczególny 640X”, gdzie „X” oznacza dużą literę występującą za odpowiednim odesłaniem do przepisu szczególnego 640, podaną w kolumnie (6) tabeli A w dziale 3.2.

Zapis ten nie jest wymagany jeżeli przewóz jest realizowany w cysternie takiego typu, który odpowiada najostrzejszym wymaganiom dla danej grupy pakowania w ramach jednego numeru UN.”

- nowy przepis „650” umożliwia stosowanie uproszczonych warunków przewozu odpadów farbiarskich (odpady opakowaniowe, farby wyschnięte itp.), dla których ustalono warunki przewozu na poziomie II grupy pakowania;
- nowy przepis „651” zwalnia z obowiązku stosowania pojazdów typu EX/II lub EX/III (przepis V2(1) w kolumnie (16) wykazu towarów niebezpiecznych) w przypadku przewozu ogni sztucznych o numerze UN 0336 (kod klasyfikacyjny 1.4G) w ilościach znacznie przekraczających odpowiedni limit wyłączeń częściowych podany

w podrozdziale 1.1.3.6 (dla UN 0336 limit ten wynosi 333 kg netto); wprowadzenie niniejszego zwolnienia, polegające na zmianie zakresu obowiązywania przepisu V2(1) z części 7, przywraca stan prawny obowiązujący przed restrukturyzacją Umowy ADR (tj. w wersji ADR 1997).

„651 Przepis szczególny V2 (1) ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy zawartość netto materiałów wybuchowych jest większa niż 3000 kg (lub odpowiednio 4000 kg w przypadku użycia przyczepy).”

③ Zmieniono redakcję przepisów rozdziału 3.4.6 dotyczących zwolnień od wymagań Umowy ADR dla towarów niebezpiecznych pakowanych w małych ilościach (kody „LQ” - ang. „limited quantities”). W konsekwencji uproszczono tabelę kodów „LQ”, zawierającą ilości towarów podlegających zwolnieniom.

„3.4.6 Tabela

Kod	Opakowania kombinowane ^a Maksymalna zawartość netto		Opakowania wewnętrzne umieszczone na tacach i obciążone folią termokurczliwą lub rozciągliwą ^a Maksymalna zawartość netto	
	na opakowanie wewnętrzne	na sztukę przesyłki ^b	na opakowanie wewnętrzne	na sztukę przesyłki ^b
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
LQ 0	Brak wyłączenia na warunkach podanych pod 3.4.2.			
LQ 1	120ml		120ml	
LQ 2	1 l		1 l	
LQ 3 ^c	500ml		Niedozwolone	Niedozwolone
LQ 4	3 l		1 l	
LQ 5	5 l	Bez ograniczeń	1 l	
LQ 6 ^c	5 l		1 l	
LQ 7 ^c	5 l		5 l	
LQ 8	3 kg		500 g	
LQ 9	6 kg		3 kg	
LQ 10	500 ml		500 ml	
LQ 11	500 g		500 g	
LQ 12	1 kg		1 kg	
LQ 13	1 l		1 l	
LQ 14	25 ml		25 ml	
LQ 15	100 g		100 g	
LQ 16	125 ml		125 ml	

<i>Kod</i>	<i>Opakowania kombinowane^a Maksymalna zawartość netto</i>		<i>Opakowania wewnętrzne umieszczone na tacach i obciążone folią termokurczliwą lub rozciągliwą^a Maksymalna zawartość netto</i>	
	<i>na opakowanie wewnętrzne</i>	<i>na sztukę przesyłki^b</i>	<i>na opakowanie wewnętrzne</i>	<i>na sztukę przesyłki^b</i>
<i>LQ 17</i>	<i>500 ml</i>	<i>2 l</i>	<i>100 ml</i>	<i>2 l</i>
<i>LQ 18</i>	<i>1 kg</i>	<i>4 kg</i>	<i>500 g</i>	<i>4 kg</i>
<i>LQ 19</i>	<i>3 l</i>		<i>1 l</i>	
<i>LQ 20</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>
<i>LQ 21</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>	<i>Zarezerwowane</i>
<i>LQ 22</i>	<i>1 l</i>		<i>500 ml</i>	
<i>LQ 23</i>	<i>3 kg</i>		<i>1 kg</i>	
<i>LQ 24</i>	<i>6 kg</i>		<i>2 kg</i>	
<i>LQ 25^d</i>	<i>1 kg</i>		<i>1 kg</i>	
<i>LQ 26^d</i>	<i>500 ml</i>	<i>2 l</i>	<i>500 ml</i>	<i>2 l</i>
<i>LQ 27</i>	<i>6 kg</i>		<i>6 kg</i>	
<i>LQ 28</i>	<i>3 l</i>		<i>3 l</i>	

^a Patrz 3.4.1.2.

^b Patrz 3.4.1.3.

^c W przypadku jednorodnych mieszanin klasy 3 zawierających wodę, wymienione ilości dotyczą tylko materiału klasy 3 zawartego w takich mieszaninach.

^d W przypadku towarów o numerach UN 2315, 3151 i 3152 przewożonych w przyrządach, ich ilość w jednym przyrządzie nie powinna przekraczać odpowiedniej ilości podanej dla opakowania wewnętrznego. Przyrządy powinny być przewożone w szczelnych opakowaniach, a zawierająca je sztuka przesyłki powinna odpowiadać wymaganiom podanym pod 3.4.4 (c). W odniesieniu do przyrządów nie dopuszcza się stosowania tac obciążonych folią termokurczliwą lub rozciągliwą.”

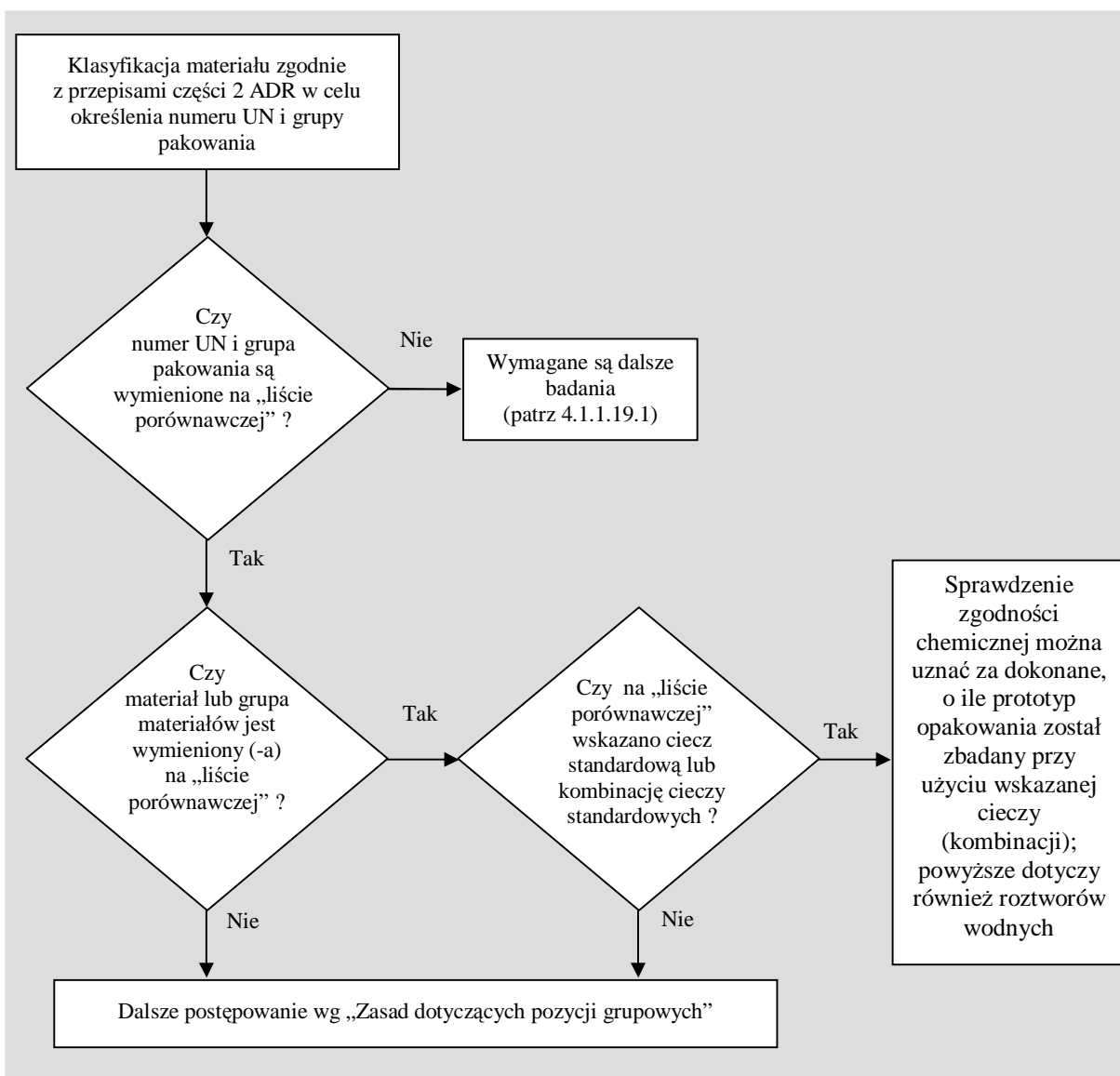
Przy zachowaniu limitów dla zawartości netto sztuki przesyłki (kolumny 3 i 5 w tabeli powyżej), jej masa brutto - zarówno dla towarów pojedynczych jak również towarów pakowanych razem - nie może przekroczyć odpowiednio:

- 30 kg, w przypadku opakowań kombinowanych; oraz
- 20 kg, w przypadku tac obciążonych folią termokurczliwą lub rozciągliwą.

CZĘŚĆ 4: Przepisy dotyczące stosowania opakowań i cystern

Najistotniejsze zmiany dotyczące tej części polegają na wprowadzeniu nowej procedury sprawdzania zgodności chemicznej opakowań z tworzywa sztucznego z ich zawartością oraz modyfikacji i uzupełnień instrukcji pakowania.

¶ W dziale 4.1 dodano nowy podrozdział 4.1.1.19 zawierający procedurę weryfikacji zgodności chemicznej opakowań (w tym dużych pojemników do przewozu luzem - „DPPL”) z materiałami przeznaczonymi do przewozu. Zasadniczym elementem tej procedury jest przyporządkowanie do materiału sklasyfikowanego wg zasad ADR odpowiedniej cieczy wzorcowej znajdującej się na tzw. „liście porównawczej”. Poniżej przedstawiono podstawowy schemat postępowania w tym zakresie (zamieszczony w części 4 pod 4.1.1.19.3).

„Lista porównawcza” ma formę obszernej (zawierającej kilkaset pozycji) tabeli, sporządzonej wg następującego wzoru.

Nr UN	Nazwa materiału	Opis materiału	Klasa	Kod klasyfikacyjny	Grupa pakowania	Ciecz standardowa

2 Zmieniono instrukcję pakowania „P650” dedykowaną próbkom diagnostycznym klasy 6.2 (UN 3373). Instrukcja ta zawiera uporządkowany zbiór wymagań transportowych, po spełnieniu których, nie mają zastosowania żadne inne wymagania Umowy ADR. Zniesiono limity wielkości sztuki przesyłki, wprowadzając jednocześnie obowiązek ich oznakowania następującym znakiem.

Uwaga: znak ten nie oznacza ograniczonych ilości towarów („LQ”) w rozumieniu przepisów rozdziału 3.4.6 ADR (w wykazie towarów UN3373 ma przyporządkowany kod „LQ 0”).

Dodano nową instrukcję pakowania dla zużytych baterii - „P903b” (patrz również komentarz do zmian w części 3 - przepis szczególny „636”).

„P903b	INSTRUKCJA PAKOWANIA	P903b
<i>Niniejsza instrukcja ma zastosowanie do zużytych ogniw i akumulatorów litowych o nr UN 3090 i 3091.</i>		
<p><i>Zużyte ogniwa i akumulatory litowe o masie brutto nie większej niż 250 g, zbierane w celu ich usunięcia, również z innymi zużytymi bateriami, mogą być przewożone bez stosowania indywidualnych zabezpieczeń, pod warunkiem, że umieszczone są one w:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>(1) bębnach 1H2 lub skrzyniach 4H2 spełniających wymagania wytrzymałościowe na poziomie II grupy pakowania dla materiałów stałych;</i> <i>(2) pojemnikach używanych do ich zbierania, o masie brutto mniejszej niż 30 kg, wykonanych z materiału nieprzewodzącego, spełniających wymagania ogólne podane pod 4.1.1.1, 4.1.1.2 i 4.1.1.5 do 4.1.1.8.</i> 		
Wymagania dodatkowe		
<p><i>Wolna przestrzeń wewnątrz opakowania powinna być wypełniona odpowiednim materiałem amortyzującym w taki sposób, aby uniemożliwić przemieszczanie się akumulatorów względem siebie podczas przewozu.</i></p> <p><i>Opakowania zamknięte hermetycznie powinny być wyposażone w urządzenie odpowietrzające zgodnie z wymaganiami podanymi pod 4.1.1.8. Urządzenie odpowietrzające powinno być tak zaprojektowane, aby nadciśnienie powodowane przez gazy nie przekraczało 10 kPa.”</i></p>		

CZĘŚĆ 5: Procedury nadawcze

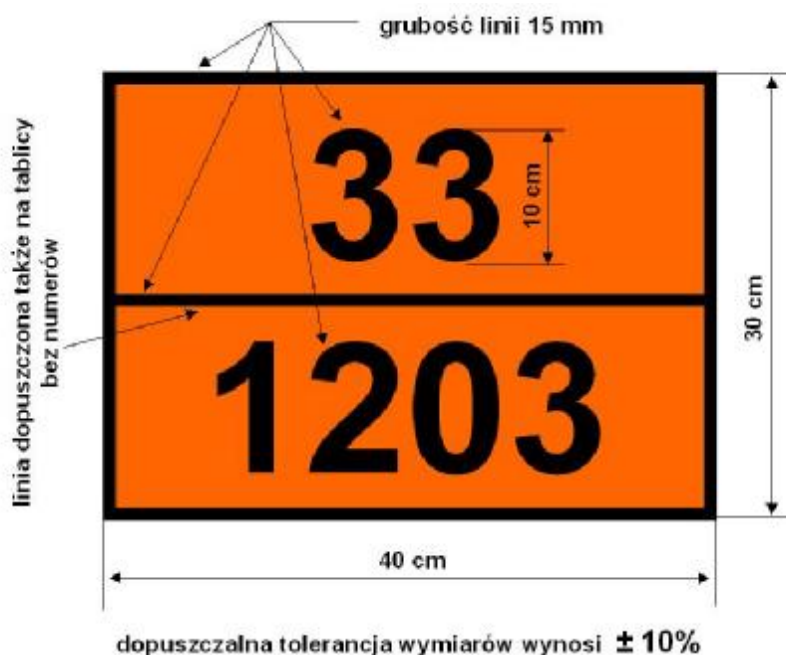
Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą oznakowania sztuk przesyłki i pojazdów, a także zapisów w dokumencie przewozowym.

1 Rozszerzono zakres przedmiotowy przepisu 5.2.2.2.1.6 umożliwiającego używanie na nalepkach zgodnych ze wzorem nr 2.1 symboli, tekstów i numerów w kolorze naczynia (o ile kolor ten zapewnia dobrą czytelność nalepki). Obecnie odstępstwo to obejmuje butle i małe naczynia zawierające gaz (naboje gazowe) nie tylko o numerze UN 1965, ale także UN 1011, 1075 i 1978. Poprzez zmianę przepisu 5.2.2.2.2 dodano alternatywny wzór nalepki nr 11 (wzór pokazany poniżej po prawej stronie; po lewej - wzór dotychczasowy).

Rys. 5-1 Wzór nalepki nr 11 (kolor strzałek - czarny lub czerwony; tło kontrastujące)

2 Ustalono jednolitą wysokość tablicy barwy pomarańczowej służącej do oznakowania pojazdów (dotychczas podawano wymiar minimalny) oraz wprowadzono dziesięcioprocentową tolerancję wymiarów wszystkich jej elementów. Umożliwiono także umieszczanie linii środkowej na tablicy gładkiej (bez numerów rozpoznawczych).

Rys. 5-2 Wymiary tablicy z numerami ostrzegawczymi.

③ Uzupełniono przepis 5.4.1.1.1(c) dotyczący umieszczania w dokumencie przewozowym numerów nalepek ostrzegawczych wskazanych w kolumnie (5) wykazu towarów niebezpiecznych. Nowy tekst odnosi się do towarów, dla których nie wskazano żadnych nalepek (np. dla UN 2211) i zawiera obowiązek odpowiedniego użycia numeru klasy.

„5.4.1.1.1(c) - ...

- ...

- ...

W przypadku materiałów i przedmiotów, dla których w kolumnie (5) tabeli A w dziale 3.2 nie wskazano żadnych nalepek, należy podać odpowiednio numer klasy wskazany w kolumnie (3a)."

Zmieniono wymagania oraz ilustrujące je przykłady zapisów w dokumencie przewozowym dotyczące odpadów (5.4.1.1.3) i próżnych nieoczyszczonych jednostek ładunkowych (5.4.1.1.6.1 i 2).

„5.4.1.1.3 ...

ODPAD, UN 1230 METANOL, 3 (6.1), II lub

ODPAD, METANOL, 3 (6.1), UN 1230, II lub

ODPAD, UN 1993 MATERIAŁ CIEKŁY ZAPALNY, I.N.O.

(toluen i alkohol etylowy), 3, II lub

ODPAD, MATERIAŁ CIEKŁY ZAPALNY, I.N.O. (toluen

i alkohol etylowy), 3, UN 1993, II."

„5.4.1.1.6.1 ...

PRÓŻNE OPAKOWANIE 6.1 (3)."

„5.4.1.1.6.2 ...

PRÓŻNY POJAZD-CYSTERNA, OSTATNI ŁADUNEK:

UN 1098 ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), I lub

PRÓŻNY POJAZD-CYSTERNA, OSTATNI ŁADUNEK:

ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), UN 1098, I."

W przypadku przewozu materiałów stałych luzem w kontenerach wprowadzono obowiązek wskazywania w dokumencie przewozowym typu kontenera oraz nazwy państwa dopuszczającego (5.4.1.1.17), np.

„Kontener do przewozu luzem BK1 dopuszczony przez właściwą władzę Austrii”.

CZĘŚĆ 6: Wymagania dotyczące konstrukcji i badań opakowań, dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL), dużych opakowań i cystern

Najistotniejsze zmiany w tej części polegają na wprowadzeniu nowego działu 6.11 zawierającego wymagania dotyczące projektowania, budowy i badań kontenerów do przewozu luzem. Ponadto dokonano dalszej modernizacji wprowadzonych w roku 2003 wymagań w zakresie konstrukcji i badań naczyń ciśnieniowych oraz systemu zachowania jakości wymaganego przy ich produkcji (dział 6.2).

W celu oznaczenia typu kontenera do przewozu luzem wprowadzono następujące kody:

Typ kontenera do przewozu luzem	Kod
Kontener do przewozu luzem, kryty opończę	BK1
Kontener do przewozu luzem, zamknięty	BK2

Powyższe kody kontenerów wpisane zostały odpowiednio (tj. w przypadkach gdy przewóz luzem jest dopuszczony) w kolumnie (10) wykazu towarów niebezpiecznych w dziale 3.2 ADR.

Kontenery do przewozu luzem podlegają badaniom wstępnym i okresowym, a ich użycie do przewozu materiałów niebezpiecznych uwarunkowane jest dopuszczeniem przez właściwą władzę Państwa-Strony Umowy ADR. Tryb badań i dopuszczenia uzależniony jest od tego, czy kontener spełnia wymagania określone w Międzynarodowej Konwencji dotyczącej bezpiecznych kontenerów („CSC” - *Convention for Safe Containers*, sporządzona w Genewie w 1972 r. wraz ze zmianami, opublikowana przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO) w Londynie - patrz rozdział 1.2.1 ADR). W przypadku kontenerów spełniających wymagania Konwencji CSC obowiązują procedury badań i dopuszczenia określone w tej konwencji, w pozostałych przypadkach - procedury ustalone przez właściwą władzę Państwa-Strony Umowy ADR.

Kod kontenera użytego do przewozu luzem - ale tylko wówczas gdy kontener ten nie spełnia wymagań Konwencji CSC - powinien być podany w dokumencie przewozowym (patrz komentarz do zmian w części 5). Należy podkreślić, że określenie „kontener niespełniający wymagań Konwencji CSC” obejmuje także przedziały ładunkowe pojazdów przeznaczonych do przewozu luzem.

CZĘŚĆ 7: Przepisy dotyczące warunków przewozu, załadunku, rozładunku oraz manipulowania ładunkiem

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą przewozu luzem; pozostają one w ścisłym związku z wymaganiami technicznymi wobec kontenerów i pojazdów zawartymi w nowym dziale 6.11 (patrz komentarz do zmian w części 6). Ponadto zmieniono wymagania w zakresie segregacji (klasa 1, grupy zgodności B i D) oraz przepisy szczególne dotyczące przewozu w sztukach przesyłki.

¶ W rozdziale 7.3.1 zmodyfikowano zasady dopuszczania materiałów stałych do przewozu luzem. Konieczność tej modyfikacji wynika z wprowadzenia do Umowy ADR pojęcia „kontener do przewozu luzem” oraz idących za tym zmian w wykazie towarów niebezpiecznych (dotychczas dopuszczenie do przewozu luzem wskazane było w kolumnie (17) tego wykazu; obecnie - również w kolumnie (10)).

„7.3.1.1 Towary nie mogą być przewożone luzem w pojazdach lub kontenerach, o ile nie jest spełniony jeden z dwóch następujących warunków:

(a) w kolumnie (10) wykazu towarów niebezpiecznych w Tabeli A w dziale 3.2 wskazany jest przepis szczególny zawierający kod BK, zezwalający na stosowanie tego sposobu przewozu, a także spełnione są odpowiednie wymagania rozdziału 7.3.2 oraz niniejszego rozdziału; albo

(b) w kolumnie (17) wykazu towarów niebezpiecznych w Tabeli A w dziale 3.2 wskazany jest przepis szczególny zawierający kod VV, zezwalający na stosowanie tego sposobu przewozu, a także spełnione są wymagania tego przepisu szczególnego podane pod 7.3.3 oraz wymagania podane w niniejszym rozdziale.

Jednakże próżne nieoczyszczone opakowania mogą być przewożone luzem, o ile taki sposób przewozu nie jest zakazany na podstawie innych przepisów ADR.”

Poniżej podano znaczenia kodów dotyczących przewozu luzem, umieszczanych w kolumnie (10) wykazu towarów niebezpiecznych (dział 3.2 ADR).

Kod	Znaczenie
BK1	Dopuszcza się przewóz luzem w kontenerze krytym oponczą lub w pojeździe krytym oponczą
BK2	Dopuszcza się przewóz luzem w kontenerze zamkniętym lub w pojeździe zamkniętym

2 W podrozdziale 7.5.2.2, w tabeli zawierającej zakazy ładowania razem różnych materiałów i przedmiotów wybuchowych klasy 1, zmieniono treść przypisu „a” odnoszącego się do przewozu w jednym pojeździe lub kontenerze materiałów grupy zgodności B (np. zapalników) z materiałami lub przedmiotami grupy zgodności D (np. z materiałem wybuchowym kruszącym).

„7.5.2.2

...

“ Sztuki przesyłki zawierające przedmioty grupy zgodności B mogą być ładowane do tego samego pojazdu lub do tego samego kontenera razem ze sztukami przesyłki zawierającymi materiały lub przedmioty grupy zgodności D pod warunkiem, że są one skutecznie od siebie oddzielone tzn., że wykluczone jest niebezpieczeństwo przeniesienia wybuchu z przedmiotów grupy zgodności B na materiały lub przedmioty grupy zgodności D. Oddzielenie sztuk przesyłki powinno być zrealizowane poprzez użycie osobnych przedziałów ładunkowych lub poprzez umieszczenie jednego z dwóch wymienionych typów towarów w specjalnej osłonie (opakowaniu). Każda z metod oddzielenia sztuk przesyłki powinna być zatwierdzona przez właściwą władzę.”

3 Spośród zmian wprowadzonych do przepisów szczególnych regulujących załadunek i rozładunek (przepisy o kodach „CV” wskazane w kolumnie (18) wykazu towarów) należy wyróżnić nowy przepis „CV36” dotyczący wszystkich gazów klasy 2, z wyjątkiem UN 1002, 1043, 1044, 1057, 1950, 2037, 2073, 2857, 3150, 3164, 3167, 3168, 3169, 3318 i 3358. Przepis ten nakazuje umieszczanie napisów ostrzegawczych na drzwiach skrzyni ładunkowej w przypadku przewozu gazów pojazdem zamkniętym lub kontenerem zamkniętym bez wentylacji.

„CV36 Sztuki przesyłki powinny być przewożone, o ile jest to możliwe, w otwartych lub wentylowanych pojazdach lub w otwartych lub wentylowanych kontenerach. W przypadku, gdy nie jest to praktycznie możliwe i sztuki przesyłki przewożone są w pojazdach zamkniętych lub w kontenerach zamkniętych, na drzwiach skrzyni ładunkowej pojazdu lub odpowiednio na drzwiach kontenera powinien być umieszczony następujący napis o wysokości liter co najmniej 25 mm:

„UWAGA

BRAK WENTYLACJI

OTWIERAĆ OSTROŻNIE”

Niniejszy napis powinien być w języku wybranym przez nadawcę.”

CZĘŚĆ 8: Wymagania dotyczące załogi pojazdu, wyposażenia, postępowania i dokumentacji

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą listy dokumentów wymaganych podczas przewozu oraz zasad szkolenia kierowców.

1 W następstwie wprowadzenia przepisów o ochronie ładunku (dział 1.10 ADR) listę dokumentów wymaganych podczas przewozu towarów niebezpiecznych podaną w podrozdziale 8.1.2.1 uzupełniono o dokumenty umożliwiające identyfikację osób znajdujących się w pojeździe.

„8.1.2.1 Poza dokumentami wymaganymi na podstawie innych przepisów, w jednostce transportowej powinny być przewożone następujące dokumenty:

...

(d) dokumenty tożsamości wszystkich członków załogi pojazdu, zawierające ich fotografie, zgodnie z 1.10.1.4.”

2 Dokonano bardzo istotnej zmiany zasad szkolenia zawartych w dziale 8.2 znosząc dotychczasowy limit dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu wynoszący 3,5 tony, do którego nie obowiązywało kursowe szkolenie kierowców, bez względu na ilość przewożonych towarów niebezpiecznych (z wyjątkiem klas 1 i 7 oraz przewozu w cysternach). Niniejsza zmiana wchodzi w życie 1 stycznia 2005 r. przy zachowaniu dwuletniego okresu przejściowego (patrz komentarz do zmian w części 1 - przepis 1.6.1.6).

„8.2.1.1 Kierowcy pojazdów przewożących towary niebezpieczne powinni posiadać zaświadczenie wydane przez właściwą władzę lub organizację upoważnioną przez tę władzę, stwierdzające, że przeszli oni szkolenie kursowe i zdali egzamin z zakresu szczegółowych wymagań, które powinny być spełnione podczas przewozu takich towarów.”

Zakres tematyczny szkolenia podstawowego dla kierowców został uzupełniony o zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w tunelach drogowych, w szczególności o zasady postępowania w przypadku pożaru (nowy przepis 8.2.2.3.2 (n)). Pomimo braku stosownego uzupełnienia listy tematów o zagadnienia będące przedmiotem nowego działu 1.10 (ochrona ładunku), obowiązek szkolenia kierowców w tym zakresie wynika z przepisu 1.10.2.1 w związku z przepisem 1.3.1.

Minimalny czas trwania kursu doskonalącego, z uwzględnieniem czasu poświęconego ćwiczeniom indywidualnym, został wydłużony do dwóch dni.

CZĘŚĆ 9: Wymagania dotyczące konstrukcji i dopuszczenia pojazdów

Najistotniejsze zmiany wprowadzone do tej części dotyczą redakcji działów 9.1, 9.2 i 9.3 oraz wymagań wobec pojazdów przeznaczonych do przewozu materiałów stałych luzem.

¶ W pierwszych trzech działach tej części dokonano istotnych zmian redakcyjnych, mających na celu na poprawę ich czytelności, przy czym działom 9.1 i 9.2 nadano nowe tytuły:

- 9.1 „Zakres, definicje oraz wymagania dotyczące dopuszczenia pojazdów”; oraz
- 9.2 „Wymagania dotyczące konstrukcji pojazdów”;

Zmieniono definicję pojazdu FL, co pociągnęło za sobą niewielkie korekty definicji pojazdów OX i AT. Dodano definicje pojazdów: „kompletnego”, „niekompletnego” i „skompletowanego”, usuwając jednocześnie z tekstu całej części 9 pojęcie „pojazd podstawowy”.

„9.1.2.1.2 Na potrzeby niniejszej części:

...

„pojazd FL oznacza:

- (a) pojazd przeznaczony do przewozu materiałów ciekłych o temperaturze zapłonu nie wyższej niż 61°C (z wyjątkiem oleju napędowego zgodnego z normą EN 590:1993, oleju gazowego i oleju opałowego (lekkiego) - UN 1202 - o temperaturze zapłonu określonej w normie EN 590:1993) w cysternach stałych lub odejmowalnych o pojemności powyżej 1 m³ lub w kontenerach-cysternach lub cysternach przenośnych o pojemności indywidualnej powyżej 3 m³; lub
- (b) pojazd przeznaczony do przewozu gazów palnych w cysternach stałych lub odejmowalnych o pojemności powyżej 1 m³ lub w kontenerach-cysternach, cysternach przenośnych lub MEGC o pojemności indywidualnej powyżej 3 m³; lub
- (c) pojazd-baterię o pojemności powyżej 1 m³ przeznaczony do przewozu gazów palnych;”.

¶ Następnym nowelizacji przepisów działów 6.11 i 7.3 dotyczących przewozu luzem (patrz komentarz do zmian w częściach 6 i 7) jest odpowiednia zmiana treści rozdział 9.5.3.

„9.5.3 Nadwozia pojazdów przeznaczonych do przewozu materiałów stałych luzem powinny spełniać odpowiednie wymagania działów 6.11 i 7.3, w tym wymagania rozdziałów 7.3.2 lub 7.3.3, które mogą mieć zastosowanie na podstawie kodów podanych dla danego materiału odpowiednio w kolumnach (10) lub (17) tabeli A w dziale 3.2.”